

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי כ"ט אב תשפ"ג | דף היומי בבלי: קידושין ג.
דף היומי בהלכה: מסימן קנ"ח סעיף י"א עד סימן קנ"ט.
מוסר: אהבת חסד - פרק ג' עד 'והנה באמת'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: "וכיצד היא האהבה" סוף שער הרחמים

**היינו רוצים ללוות אתכם לתחנה, אבל אנחנו
יודעים שאתם רוצים 'להרגיש גדולים',
ושאתם חוששים שאולי מישהו יראה את
הדמעות שמבצבצות לנו בזווית העין**

רגשי הלב עם תחילתה של שנת לימודים חדשה בעולם התורה - אלו שזכו ואלו שעדיין ממתנינים.

הרב יהושע לייבזון

כמה דקות פנויות בזמן שאינו יום ואינו לילה, ותקשרו לדווח שהכל בסדר, שהגעתם בשלום ב"ה, ושהסדרתם במיטה טובה בפנימיה. שיש לכם מקום טוב בחדר האוכל, והכי הכי חשוב שיש לכם את החברותות הטובים ביותר.

וכשתבוא השבת, יישאר כסא ריק, זכר למעשה בראשית, זכר לילד השוקד על תלמודו, על בריתו של ברוך העולמים, אשר אילולא היא חוקות שמים וארץ לא שם הבורא במעשה בראשית. עכשיו אנחנו עומדים בחלון, שואפים מלוא הריאות את העשן שנפלט מאגוזי האוטובוסים, והפעם, בשונה מתמיד, הערפיח הזה ערב לנו, ממלא אותנו בחיים, בתחושה של טוהר - יש כאן בני ישיבה, הנוסעים לבית תלמודם, כדי שייעשו אנשים גדולים. אנחנו יודעים שלא תאכזבו אותנו בנינו היקרים. אתם תעמדו בצפיפות, תשקדו על תלמודכם, ותקימו דור נוסף ומפואר של תלמידי חכמים, כתר התפארה של עם ישראל.

ביום הזה אנחנו גם מקדישים פינה חמה בלב לחברים שלנו שעדיין לא זכו לכך, לזוגות שלא זכו לפרי בטן, לרווקים והרווקות שעוד לא זכו למצוא את הזיווג ההגון להם.

הם רואים אתכם צועדים, ובלבם מתחוללת סערה. גם הם היו רוצים לעמוד בחלון ולהשקיף עליכם לטובה. גם הם היו רוצים לראות את רחובות העיר משחירים מבחורי החמד היוצאים לבית תלמודם, ולנסות למצוא ביניהם את הילד האחד שהוא שהם, פרי

טקטוקי הגלגלים של מזוודות הטרולי, מרטיטים את הלב. רבבות תלמידי ישיבות ממהרים לתחנות האוטובוס, גוררים אחריהם מזוודות שגלגליהן מתופפים על גבי המדרכות, ומשמיעים בקול את דברי התוס' המפורסמים במסכת כתובות סב: "דרך בהולך ללמוד שנעשה אדם גדול".

מחלונות הבתים משקיפים עליהם ההורים, בעיניים דומעות ובלבבות הומים.

אשרינו שזכינו. אשרינו שראינוכם בכך! אוי לנו אם לא ראינוכם בכך. ילדינו החביבים, היקרים לנו מכל, עוזבים את הבית ואת הפינה הנעימה שלכם, על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו, את אחיו ואחיותיו, ודבק בתורה הקדושה הנקנית ב-48 קניינים של מיעוט תענוג, מיעוט שינה, מיעוט שיחה. משקיעים את עצמם בעומקה של הלכה, וגדלים בתורה הקדושה.

אנחנו נמתין לכם, בנינו היקרים. נעמוד בחלונות הבתים, ונשקיף מרחוק. נלווה אתכם במבטים שלנו, נראה אתכם מתרחקים.

היינו רוצים ללוות אתכם לתחנה, אבל אנחנו יודעים שאתם רוצים 'להרגיש גדולים', ושאתם חוששים שאולי מישהו יראה את הדמעות שמבצבצות לנו בזווית העין, כשאנו נפרדים מכם לחודש ימים. ובלילה, נשב ליד הטלפון וניחל לצלצל, נמתין שתמצאו

בטנם ועולל הטיפוחים שלהם.

גם מעינים זולגת דמעה ביום הזה, ואחרי עוד דמעה ושתיים נוספות. זהו יום טעון עבורם, יום שבו הם שמחים מאוד בכך שכל מי שהם מכירים זכה לילדים משלו, וגם מצטערים צער רב על כך שהם עצמם לא זכו לילדים משלהם.

מכאן נשלח להם את הלב שלנו, שידעו שאנחנו לא שוכחים אותם. מתפללים עליהם, ומייחלים לישועתם הקרובה.

ובעזרת ה', ביום גדול וקדוש כזה, כשעולם התורה מתעורר מחדש לשנת לימודים נוספת ומלאה באינסוף שפי גמרא ושעות של שקידה והתמדה - ביום הקדוש הזה אנו נושאים עיניים דומעות למרום בתחינה - שלח ישועה לכל חשוכי הבנים ומעוכבי השידוכים - תן להם לקיים את המצווה שציוותנו: "ושננתם לבניך".
אמן.

תזכורת לנבחני דרשו

מבחני דרשו יתקיימו ביום שישי א' באלול וביום שני ד' באלול

מבחן דף היומי קנין תורה מס' 44:

הדף היומי: מסכת גיטין סג. - קידושין ג.

קנין משניות: משניות כלים ז', א' - ט', ב'

מבחן קנין חכמה מס' 44:

ספר אורחות צדיקים: שער הענווה עד שער האהבה "וכיצד היא האהבה"

מבחני הדף היומי בהלכה מס' 18:

משנה ברורה: סימן קנ"ג סעיף י' עד סימן קנ"ט

מוסר: חלק א' פרק ז' אות ב' עד חלק ב' פרק ג' "והנה באמת"

מבחני דף היומי ירשלמי מס' 10:

כלאים ו. - לג:

איך אפשר לחזק בחור שרצה ללכת ללמוד
בישיבה מסוימת ולא התקבל, והוא הולך
בסוף לישיבה אחרת בלי חשק?

לקראת תחילת זמן אלול אנו מביאים לפניכם עצות והדרכות לתלמידים הבאים
בשערי הישיבה, ממרן ראש הישיבה הגר"ג אדלשטיין זצוק"ל

שאלה. מה העצה לתפילה כראוי ובכוונה?

רבינו זצוק"ל: ישוב הדעת, בלי מתח, לכוון רק פירוש המילים
(עיין משנ"ב סימן צ"ח ס"ק א').

שאלה. מה החשיבות שיש לתפילה בישיבה?

רבינו זצוק"ל: התפילה בישיבה חשובה מאד, במקום רינה שם
תהא תפילה (עיין ברכות דף ו'), במקום תורה, במקום שלומדים,
ביני עמודי היכא דגרסי (שם ח' ע"א).

שאלה. האם בחור צריך ללמוד גם חומש עם רש"י בכל שבוע, וכמה זמן?
רבינו זצוק"ל: בכל יום פרשה, 'שני', 'שלישי', זה כמה דקות. (עיין משנ"ב סימן רפ"ה ס"ק ח').

שאלה. וכמה ללמוד הלכה?
רבינו זצוק"ל: קצת, חצי שעה, לא יותר מחצי שעה ביום.

שאלה. בחור שרצה ללכת ללמוד בישיבה מסוימת ולא התקבל, והוא הולך בסוף לישיבה אחרת ואין לו חשק, במה אפשר לחזק אותו?
רבינו זצוק"ל: שיידע שמן השמים רוצים כך, זה מן השמים, הכל בידי שמים, סימן שפה הוא יצליח ושם לא יצליח, כי מן השמים הכל לטובה, כל דעביד רחמנא לטב עביד, ומן השמים זה הטובה שלו.

שאלה. במה בחור יכול לחזק את עצמן מניסיונות הזמן?
רבינו זצוק"ל: שילמד מוסר. ושלא ישמע שטויות, שלא יקשיב לחדשות. שלא יתעניין בדברים בטלים.

שאלה. כמה בחור צריך לחפש קשר עם הרמ"ם של הישיבה?
רבינו זצוק"ל: חשוב מה שיותר.

שאלה. בחור שמרגיש שבלילה הוא עושה שטייגען ולכן הוא הולך לישון מאוחר, האם זה דבר שראוי?
רבינו זצוק"ל: לא כדאי, יצא שכרו בהפסדו.

שאלה. בחור שמרגיש שחשוב לו ללמוד נושא מסוים, האם ועד כמה ללמוד את זה?
רבינו זצוק"ל: בזמנים פנויים, שלא על חשבון סדרי הישיבה.

שאלה. עד כמה אפשר להוסיף בלימוד מעבר לסדרי הישיבה?
רבינו זצוק"ל: תלוי לפי הכוחות, אסור להתאמץ יותר מהכוחות.

שאלה. בחור שרוצה לקום להתפלל ותיקין?
רבינו זצוק"ל: לא כדאי.

שאלה. איך משלבים בין בנייה עצמית לבין החובה לעשות כל מה שהישיבה אומרת?
רבינו זצוק"ל: הישיבה היא הבנייה העצמית!

שאלה. בחור שמרגיש שהוא לומד יותר טוב לבד, האם לאפשר לו את זה?
רבינו זצוק"ל: אפשר חלק אחד מהיום, סדר אחד. (דרכי החיזוק גליון 573 תשפ"ב)

שאלה. מה החשיבות שיש בשמיעת השיעורים מפי הרבנים?
רבינו זצוק"ל: התועלת שיודעים איך ללמוד! מקבלים הבנה איך לומדים, איך לומדים גמרא.

שאלה. במה אפשר לחזק בחור בתקופה הראשונה שקשה לו להסתגל לישיבה?
רבינו זצוק"ל: זה עובר במשך הזמן, הקשיים עוברים.

שאלה. איך אפשר לחזק תלמיד שאין לך חשק ללמוד?
רבינו זצוק"ל: צריך משהו שיסביר לו איך לומדים, שיהיה טעם בלימוד, הלימוד מאד מעניין, ורק צריך מי שייתן לו דרך איך ללמוד, בפשטות, הלימוד הפשוט מאד מעניין, גמרא עם רש"י מאד מעניין, מה שיותר פשוט יותר מעניין.

שאלה. בחור שיש לו קושי חברתי בתקופת המעבר מהתלמוד תורה לישיבה קטנה, מה העצה בשבילו?
רבינו זצוק"ל: זה עובר. שלא יעשה שום מאמצים, שלא יעשה שום פעולות. בלי שום השתדלות, כל השתדלות לא כדאי לעשות, זה יעבור מעצמו. אם הוא ישתדל ויעשה פעולות זה יהיה יותר גרוע.

שאלה. עד כמה חשוב הקשר הבריא שיש בין בחור להורים שלו, ובין הבחור לבין הצוות בישיבה?
רבינו זצוק"ל: גם זה וגם זה מאד חשוב.

שאלה. לימוד חברותא עם בחור חלש זה חיובי?
רבינו זצוק"ל: זה דבר שמוסיף מאד, זה לכתחילה, מתלמידי יותר מכולם (תענית ז, א).

שאלה. בכל הסדרים?
רבינו זצוק"ל: כן, בכל הסדרים, זה מוסיף מאד. מעשים שהיו, ראיתי, בחורים מצוינים שלמדו עם בחורים חלשים כל הסדרים, אפילו עם אותו החברותא, וזה היה מצוין.

שאלה. מה הצורך בלימוד מוסר בישיבה?
רבינו זצוק"ל: להיות בן אדם! אחרת הוא לא בן אדם. לימוד המוסר נצרך בשביל כל הדברים, יראת שמים, מידות טובות, והתמדה, על הכל, לימוד מוסר זה התבלין (משנ"ב סימן א' ס"ק י"ב).

שאלה. האם כדאי באמצע הזמן להוסיף עוד לימודים חוץ ממה שלומדים בישיבה?
רבינו זצוק"ל: לא על חשבון הסדרים, ובכל מקרה להתייעץ בזה עם הרבנים, להיות בקשר עם הרבנים.

שאלה. כמה זמן צריך להקדיש לכתובת השיעורים?
רבינו זצוק"ל: כל אחד לפי מה שמעניין אותו. זה חשוב מאד, מי שנהנה זה מוסיף המון.

אבא היה 'נורמטיבי' בהתנהלותו. איש בין אנשים, ועושה מה שצריך לעשות. הגר"מ קפלן שאלו פעם מה למד ממרן החזו"א, ואבא השיבו: לא להתבלבל בחיים...

הגאון רבי אברהם ישעיהו קרליץ שליט"א, על הליכותיו של אביו מרן הגאון רבי ניסים קרליץ זצוק"ל

קיבל על עצמו שבכל דבר שיזדמן בחייו, יחשוב איך היה נוהג בזה מרן החזו"א. ואכן ניכר כמה עמד בזה וחי לפי קבלה זו כל ימיו, כאשר המסר העיקרי שאבא למד ממנו ולימד אותנו - אין לנו ערך אחר זולת התורה הק' ולימודה.

למרות קרבתו לגדול הדור, ועל אף גדולתו האישית, לא אחז הוא מחינוך 'להיות גדול הדור'. לדעתו, עלינו להשקיע עצמינו בתורה והקב"ה הוא שיקבע את עתידנו. אני זוכר שנער בר מצווה ביקש ממנו ברכה 'שיהיה גדול בישראל', והשיב לו אבא בנימת תוכחה ואמר: "אף אחד מגדולי ישראל לא למד בשביל להיות גדול בישראל, הם למדו בשביל להבין את הדף גמרא שלמדו באותו זמן..."

עובדות רבות ונפלאות נשמעו אודות מרן זצוק"ל, ורגישותו הרבה לעניינים שבין אדם לחברו. בנו הגראי"ש שליט"א, מספר מאשר ראו עיניו מהליכותיו בקודש:

אספר משהו שבני ביתי התרגשו מכך מאד: באחד מימי הסוכות שהתקיימה ברית לאחד מנכדיי, ואבא זצוק"ל הגיע לביתנו לסעודה שהתקיימה בסוכה שעל הגג, ולשם כך הוצרכו להעלות מים בדליים לנטילת ידיים. הילדים מתארים כמה התרגשו לראות כיצד אבא, שכה הקפיד על נטילת ידיים בשיעור גדול, דואג לפתע לצמצם במים ככל אפשר. לפליאת אחד הנכדים אמר, שכדי שלא יצטרכו לטרוח בהבאת המים יש לדקדק כמידת ההלכה ותו לא.

עוד אני זוכר לפני שנים רבות כשהגיע אחד מגדולי הת"ח זצוק"ל להתפלל בביהכ"נ 'הליגמן' כשאבא כיהן שם כרב, וראה שיש דמויות אריות לצד ארון הקודש. אצל הנוהגים על פי הסוד הדבר אינו מקובל והוא שאל את אבא כיצד לא מקפידים כאן על כך. אבא שתק ולא השיב, הלה כנראה חשב שאבא אינו מבין, ושוב שאלו בהסבירו שהדבר אינו מקובל, עד שאבא ענה בענווה ומתוך זהירות בכבוד האורח: אצלנו נוהגים כך...

(יתד נאמן / י"ז חשוון תש"פ)

אבא היה 'נורמטיבי' בהתנהלותו. איש בין אנשים, ועושה מה שצריך לעשות. בצעירותו ארגנו בביהמ"ד 'חניכי הישיבות' בב"ב שיעורי תורה, ומדי שבוע הוצרכו להדביק מודעות ללידע את הציבור מי ימסור שיעורו השבוע. אבא תיאר שהוא יחד עם רשכבה"ג מרן שר התורה הגר"ח קניבסקי (שליט"א) בצעירותם היו דואגים לפרסום המודעות הללו.

לאבא היתה מורשת ממרן החזו"א, שכן מלבד היותו דודו, זכה הוא עוד בנערותו לשמשו ולישון אצלו ולראות הנהגותיו בכל דבר ועניין, והוא ראהו כרבו המובהק. הגר"מ קפלן שאלו פעם מה למד בעיקר ממרן החזו"א, ואבא השיבו: לא להתבלבל בחיים...

אבא היה מספר לנו: באחד הימים צעד עם מרן ה'חזון איש' מגבעת רוקח ועד לרחוב בלוי בו התגורר לימים לאחר מחלה שלקה בה. מרן החזו"א פסע לאיטו כל הדרך, ולפני שהגיעו אמר לו: רואה אתה, הולכים לאט לאט ולבסוף מגיעים, לו היינו עומדים על מקום אחד לא היינו מגיעים... והסביר לנו אבא: "חשבתי לתומי שדיבר דברי מוסר בלבד, לאחר זמן הבנתי את הדברים לעומקם, כדרכו:

היה זה לאחר שלקה בליבו, ורופאיו הזהירוהו לבל ידבר במשך שישה שבועות. במשך זמן זה, כשרק יכול היה להוציא מפיו כמה תיבות ספורות, מיד רמז לי להוציא את מחברתו, ושאתוב עבורו כמה תיבות. כתבתי שלוש תיבות כפי שיצאו מפיו, ויותר לא יכל לומר. למחרת שוב ביקש ממני שאמשיך באותו עניין, וכתבתי מפיו עוד כמה תיבות. כך נמשך הדבר במשך תקופה קצרה, ולבסוף מכל התיבות הללו נהיה 'סעיף קטן' אחד בספר חזו"א על הלכות שבת. למרות שידע שלאחר זמן יוכל להמשיך לכתוב כרגיל - חידד אבא את הנהגת הדוד הגדול - בכל זאת נהג כך, ללמד שבכל עת וזמן אין אתה רשאי להיבטל הימנה, וכפי שהגדיר זאת באותה הליכה "הולכים לאט, אך בסוף מגיעים".

אגב, אבא העיד על עצמו שאחר פטירת דודו מרן החזו"א

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

השיב לו רבי נפתלי מבאבוב: "אני אף פעם לא לבד. בכל מקום שאני הולך, היצר הרע הולך יחד איתי

הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א על היצר הרע ולימוד הלכה

אבי מורי זצ"ל היה אומר על מה שאומרים חז"ל שכל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא, הרי צריך להבין במה מדובר. אם הוא זכאי לעולם הבא הרי ממילא יש לו עולם הבא ואין חלילה הוא בכלל אלו שעליהם נאמר שאין להם חלק לעולם הבא, איך יהיה מובטח לו שהוא בן עולם הבא? אלא, אמר אבי מורי זצ"ל, מכאן ראייה שאפילו מי שהוא בכלל אלו שאין להם חלק לעולם הבא חלילה וחלילה, יזכה לעולם הבא בזכות לימוד הלכות כל יום!!!

אבל יש בזה תנאי מאוד מאוד יסודי ובסיסי: זה חייב להיות כל יום, גם ביום הכיפורים וגם בתשעה באב, בערב פסח ובפורים ובכל יום ויום, בלי להחמיץ אף יום. אחרת זה כבר לא בגדר של "בכל יום", וממילא מפסיד חלילה וחלילה את ההבטחה שמובטח לו שהוא בן עולם הבא.

שאלתי פעם את הרה"צ רבי זונדל קרויזר זצ"ל, למה אומרים חז"ל שאין לו לקב"ה ד' אמות של הלכה בלבד, למה תפסו חז"ל בלשון ד' אמות? למה לא בית סאתיים של הלכה? השיב לי ר' זונדל בצער, "תסתכל מסביב ותגיד לי כמה אנשים לומדים הלכה בכל יום. אפשר להכניס את כולם יחד בתוך ד' אמות...".

ולכן צריכים אנו להכיר טובה לארגון 'דרשו' שהשכילו לעשות תוכנית מיוחדת ללימוד הלכה בכל יום ולזכות את עם ישראל בהבטחה שיהיו הרבי יהודים שמובטח להם שהם בני עולם הבא. (מתוך שיחה ללקראת שבת תשפ)

מספרים על כ"ק מרן אדמו"ר מבאבוב, הרה"ק רבי נפתלי זצ"ל, שעוד בחיי אביו היה אדם מאוד מאוד מוערך והתנהגו בו כאילו היה רבי. פעם ראה אותו אחד ממכריו כשהוא מהלך לבד ברחובה של עיר בשעות הלילה.

"מה אתם עושים פה", הוא שאל את רבי נפתלי, "למה אתם הולכים לבד, הרי תלמיד חכם צריך שמירה, ובוודאי בלילה...". השיב לו רבי נפתלי בחיך: "אני אף פעם לא לבד. בכל מקום שאני הולך, היצר הרע הולך יחד איתי. הוא לא עוזב אותי אפילו לא לרגע אחד".

ואת זה אמר קדוש עליון כמו רבי נפתלי, כי זאת האמת לאמיתה כל אחד מאתנו מתמודד יומם ולילה עם ניסיונות, כל אחד לפי מקומו ודרגתו ועניינו, אבל הניסיונות נמצאים בכל מקום והיצר הרע תמיד הולך יחד אתנו. מי שלומד מוסר, ומתכוון כראוי לכל אותם חיכוכים עם היצר הרע, יודע להתגבר עליו ברגע האמת, יש לו את הכח לעשות זאת. ולכן חשוב מאוד להקפיד על לימוד מוסר.

ד' אמות של הלכה

זה גם המקום להזכיר את גודל החשיבות של עניין לימוד ההלכה באופן יומיומי, כמו שראינו שיעקב אבינו ע"ה שלח את יהודה לפניו גושנה כדי להורות, להקים בית מדרש ללימוד הלכה. כי זה היסוד של כל יהודי ושל כל קהילה יהודית, שיהיה שיעורים בהלכה ושלמדו הלכה יום יום.

ייתכן שגם אצלכם יש הרגלים שביצעו הפיכה שלטונית, ושכדאי לכם לבדוק כיצד להשתלט עליהם בחזרה

הרב ד"ר עוז מרטיץ בסיפור לא רגיל על אדם שרגיל

נתיניו. ברצותו השתמש בהם, וברצותו דילג עליהם. בבוקר הוא שתה קפה ובו שתי כפיות סוכר. כל יום.

זהו סיפור על אדם והרגלים. לאדם ההוא היו הרגלים רבים. הוא היה השליט, והם היו

כיבה אורות לפני היציאה מהבית.
בדק שהדלת נעולה לפני שרץ לאוטובוס.
הוציא את הפח כל ערב.

שטף ידיים בסבון כשנכנס הביתה.
היה האדם מרוצה מעצמו ומהרגליו, והם היו לו משרתים
חביבים וטובי סבר.
וכמו בכל המעשיות, גם כאן מגיעות מילות המהפך: עד שיום
אחד.

אם כי, למעשה, מה שאירע לא אירע ביום אחד, אלא בתהליך
איטי, ארוך ומפחיד.

אט אט חדלו ההרגלים מלציית לשליט. אולי מרוב אהבתו את
המשרתים הנאמנים, מתוך החשש שהם יעלמו ואתם הרגשת
המוגנות, נעשה האדם פחות החלטי כלפיהם, פחות תקיף ושולט
ביד רמה. והם, ההרגלים, החלו להשתלט עליו, ולכפות עליו
לקיים אותם גם כאשר זה היה בניגוד לרצונו.

הם לא הסתפקו בכך, והיו מציקים לו ללא הרף: אולי לא
עשית אותנו כמו שצריך? תעשה אותנו שוב! ושוב!

האדם היה, למשל, שוטף את ידיו כהרגלו, אך ההרגל לא היה
נרגע. אולי נשארו חיידקים על כפות ידיך? אולי לא שטפת אותן
בצורה יסודית מספיק? עשה זאת שוב!

אם האדם הזה אינו יודע כיצד לתפוס חזרה את מושכות
השלטון, סביר להניח שהוא עדיין חוזר בכל יום שלוש פעמים
במעלה המדרגות כדי לבדוק אם הוא באמת נעל את הדלת. חבל.
עד כאן הסיפור שסופו לא ידוע.

האם הוא בדיוני בעיניכם?
אם כן, אפשר להניח שההרגלים שלכם בריאים, מאוזנים
וידידותיים. נפלא.

אבל אם משהו בסיפור נשמע לכם מוכר, אם נדמה לכם
שזיהיתם בו קווי דמיון למציאות שלכם - ייתכן שגם אצלכם יש
הרגלים שביצעו הפיכה שלטונית והפכו לכפייתיים, ושכדאי לכם
לבדוק כיצד להשתלט עליהם בחזרה.

מה ההבדל בין הרגל מבורך לכפייתיות?
ההבדל הוא בהרגשה הפנימית שלך ביחס אליהם.

אם אתה מרגיש שאינך יכול ללא ההרגל הזה, ונקלע לאי
שקט וחרדה כשאתה לא מקיים אותו, סימן שההרגל כבר אינו
משרת אותך, אלא פועל נגדך.

כפייתיות נוצרת כשאדם מרגיש שללא ההרגל משהו אתו לא
בסדר. הוא עצמו לא בסדר, חסר לו משהו.

חסר או העדר יוצר מצוקה, ולכן האדם נוטה לחזור שוב ושוב
על אותם טקסים כדי לנסות להירגע מהחרדה שמהו נורא עלול

להתרחש.

הבעיה היא שהחרדה לא נרגעת, כי הכפייתיות במהותה אינה
משביעה את הנפש.

האדם ימשיך לקום כל לילה אל הדלת, יפתח אותה, יוציא
את המפתח, ינעץ אותו חזרה במנעול ויסובב אותו שוב - ואז הוא
יעשה את כל זה שוב, כדי להיות לגמרי בטוח שהדלת אכן נעולה.
זה לא מצב שבו אדם מבקש לוודא שהדלת נעולה - זה מצב
שבו אדם מנסה לשכך חרדה קיומית. חרדה מדומה, לא הגיונית,
אך מייסרת.

הדרך לטפל בהרגל השתלטן היא לא לנסות לאזוק אותו. קשה
להניח שהחלטה מסוג "אחרי שיצאתי מהבית אני לא פותח יותר
את התיק כדי לבדוק אם הארנק נמצא בתוכו" תעמוד במבחן
המציאות. החרדה, במקרה הזה, חזקה יותר מן ההחלטה.

לכן, השיטה צריכה לעבור דרך החרדה: בה צריך לטפל.
כך, למשל, נכון יהיה שתקבע במוחך בצורה ברורה: שום סכנה
לא נשקפת לי גם בלי ההרגל. שום דבר רע לא יקרה אם לא
אחזור עליו.

ככל שתצליח להקטין ולסלק את החרדה - כך גדלים הסיכויים
שתצליח להכניע מחדש את ההרגלים, ושוב תשלוט בהם בתבונה.

מילון מונחים

הרגל - מחשבה, רגש או פעולה, שמועילים לי ומקדמים את
הצרכים שלי.

כפייתיות - מחשבה, רגש או פעולה, שמופיעים בלי שאוכל
להשתלט עליהם.

משהו לקחת לדרך

כפייתיות היא יצור רודני שאינו מתכוון לעזוב וללכת לשום
מקום, אם לא מסלקים אותה באופן מודע ונחרץ. לכן, אם אתה
מזהה בעצמך קווי התנהגות כפייתיים, או אם אנשים סביבך
מסבים את תשומת לבך לכך שאתה כפייתי - אל תזניח! טפל
בכפייתיות במהירות. קל ופשוט יותר לטפל בהרגלים מציקים
כשהם עוד קטנים.

משפט כוח

הרגלים נועדו לשרת אותך. אל תתפתה לשרת אותם.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח'. ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם
ספריו יצאו במהדורות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן
להתקשר : 058-7676321)

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?

שלחו מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

מדוע מברכים על נטילת ידיים רק לאחר קיום המצוה?

כנדרש לברכה, ולכן הנהיגו להמתין עד שהידיים תהיינה נקיות בוודאות; והשני, והשני, שהניגוב הוא חלק מהמצוה (ראה להלן), ואם כן הברכה בין הנטילה לניגוב היא לפני השלמת המצוה. ונהגו לברך לאחר הנטילה, לפני הניגוב; אך המברך לפני הנטילה, אין למחות בידו.

[שו"ע קנח, יא, משנ"ב לט ורמב, וביה"ל ד"ה מברך קודם]

בכל המצוות מברכים את ברכת המצוה 'עובר לעשייתן', כלומר, לפני קיום המצוה; ולדוגמה, בהנחת תפילין - מברכים לפני הידוק התפילין לזרוע. וכן בנטילת ידיים, יש אומרים שמברכים לפני הנטילה; אולם, יש אומרים שמברכים לאחר הנטילה, לפני הניגוב. וראה במקורות. ושני טעמים לדבר: האחד, שבמקרים רבים הידיים אינן נקיות

מי שהפסיק בדיבור בין הנטילה לברכה - האם רשאי לברך על נטילת ידיים?

רשאי לברך. ונחלקו פוסקי זמננו אם מותר להפסיק בדיבור בין נטילת יד אחת לחברתה. ויש שנוהגים לומר בין הנטילה לברכה את הפסוק: "שְׂאוּ יְדְכֶם קִדְשׁ וּבְרַכּוּ אֶת ה'", אך יש שכתבו שאין לאומרו; ויש שכתבו לאומרו לפני נטילת ידיים.

[משנ"ב קנח, מד; בו"מ דרשו, 49, 50, 51 ו-53]

כאמור, המנהג לברך על נטילת ידיים בין הנטילה לניגוב. ונחלקו הפוסקים אם מותר לברך תוך כדי ניגוב. ולכתחילה, צריך להקפיד לברך לפני סיום הניגוב, אך בדיעבד, רשאי לברך אף לאחר הניגוב. ואם הפסיק בדיבור בין הנטילה לניגוב - נחלקו הפוסקים אם רשאי לברך; ואם הפסיק בדיבור לאחר הניגוב, לכל הדעות אינו

האם לאחר נטילת ידיים ניתן לייבש את הידיים במכשיר ייבוש?

צריך לנגבן, ורשאי לאכול בידיים לחות, כיון שדין הטבילה אינו כדין נטילה, ולא תיקנו חובת ניגוב לטבילה; ויש חולקים, וכן המנהג. ומי שדעתו קצה באכילה בידיים לחות, חייב לכלל הדעות לנגב את ידיו לאחר טבילתן.

[שו"ע קנח, יב-יג, ומשנ"ב מו; בו"מ דרשו, 56, 58 ו-59; וראה שו"ע קנט, יד]

לאחר נטילת הידיים לסעודת פת, חובה לנגב את הידיים, בטרם יאכל. ונחלקו הפוסקים אם צריך לנגבן בפועל, או שרשאי להמתין עד שתתנגבנה מאליהן; ויש מי שכתב, שאין לייבשן במכונה לייבוש הידיים, המצויה במקומות הציבוריים. ולאחר טבילת הידיים במי מעיין או מקוה - אשר נחשבת כנטילת ידיים בכלי (ראה במקורות) - לדעת פוסקים רבים, אינו

* לנטילת ידים נדרשת כמות מים של רביעית לפחות. ומעיקר הדין, די בכמות זו עבור שתי הידים, אך למעשה, יש להשתמש בכמות כזו עבור כל יד בפני עצמה.
* חכמינו ז"ל אמרו שהמזלזל בנטילת ידים חייב נידוי, ובא לידי עניות, ונעקר מן העולם. ומאידך, המהדר בנטילה, ושופך על ידיו מים בשפע, יש בכך סגולה שישפכו עליו שפע ממון מן השמים.
* מי שנטל ידיו כדיון, ולא היה בדעתו לאכול פת, ונמלך בדעתו והחליט לאכול פת - צריך לשוב וליטול ידיו, ללא ברכה. ורצוי שיטמא את ידיו באופן המחייב נטילה, כדי שיוכל לברך.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר לומר תחנון ב'נפילת אפים' לאחר השקיעה?

תפילת 'אבינו מלכנו'. ויש שנהגו שלא ליפול על פניהם אף בין השמשות, על פי דעת בעלי הקבלה שיש סכנה באמירתו לאחר השקיעה. ובלילות ה'סליחות' נוהגים לומר תחנון בנפילת אפים בסמוך לתחילת היום, ויש מקלים מחצות הלילה ואילך.

[שו"ע קלא, ג, ומשנ"ב טז-יח; בו"מ דרשו, 20]

בלילה שולטת מידת הדין בעולם, ו'נפילת אפים' בשעה זו מגבירה את כוחה; ולפיכך אם התאחרו בתפילת מנחה עד לאחר צאת הכוכבים, לא ייפלו על פניהם באמירת 'תחנון', אולם אין מניעה מאמירת תחנון ללא נפילת אפים. ובין השמשות מותר לאומרו בנפילת אפים, אך לכתחילה יש לאומרו מבעוד יום; ובעשרת ימי תשובה או תענית ציבור ניתן לדלג לשם כך על

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666